

3. rész – 1. fejezet

Missziói munka: az üzenet és a módszerek

Martyn McGeown

„És hozzájuk menvén Jézus, szóla nékik, mondván: Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. Elmentvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, a mit én parancsoltam néktek: és ímé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.

Ámen!”

Máté 28,18–20

Bevezetés

D. L. Moodyt egyszer így bírálták: „Uram, nem értek egyet az evangélizációs módszereivel.” Moody így válaszolt: „Egyetértek Önnel: én sem szeretem a módszereimet. Mondja meg, Ön hogyan végzi az evangélizációt?” A bíráló így felelt: „Én nem evangélizálok.” Moody ezzel vágott vissza: „Jobban szeretem, ahogyan én evangélizálok, mint ahogy Ön nem.” Ez egy jól hangzó idézetnek tűnik, de

ne feledjük egyrészt, hogy Moody egy arminiánus, ébredési, laikus igehirdető volt (ami szemben áll a *Westminsteri Nagykáté* 158.kérdés-feleletével¹), másrészt pedig az üzenethez hasonlóan az is fontos, hogyan végezzük Isten munkáját. Moody szavai valójában a jezsuiták mottójához hasonlíthatnak: „A cél szentesíti az eszközt.”

Keresztyénként nem engedhetjük meg, hogy az érzelmi érvek félrevezessenek, vagy a pragmatizmus befolyása alá kerüljünk. A pragmatizmus azt jelenti, hogy ha egy módszer jól működik, az elegendő ok arra, hogy éljünk vele. Nem azt kell kérdeznünk: „mi működik? Mi adja a legjobb eredményt?” A helyes kérdés: „Mit akar Isten, hogy cselekedjünk?” A feleletet pedig Isten Igéjében, a Bibliában keressük.

Mit tesz egy „misszionárius lelkipásztor”, aki a Limericki Református Közösségben szolgál?² Ha valaki megfigyeli a munkámat, vajon illeszkedik-e azokba az előfeltételezésekbe, amelyek szerint egy misszionáriustól elvárhatóak? Lehet, hogy arra következtetne (főleg ha a missziói munkáról a szokásos módon gondolkodik), hogy gyakorlatilag nem végzek missziót, hanem kizárólag lelkipásztor vagyok.

Ha úgy gondolod, hogy egy limericki misszionárius egy olyan ember, aki Limerick városközpontjában egy utcasarkon állva prédikál az arra járóknak, vagy evangéliumi traktátusokat osztogat házról házra járva, arra a következtetésre juthatsz, hogy McGeown nem is misszionárius. A protestáns református misszionáriusok hagyományosan nem így dolgoztak, és én sem ezeket teszem Limerickben. Valójában az időm nagy részét készüléssel töltöm: igehirdetéseket írok, bibliaórákra és hittanórákra készülök, cikkeket írok és olvasok. Vajon ez a

¹*Kik hirdethetik Isten Igéjét?* Isten Igéjét egyedül azok hirdethetik, akiknek megfelelő ajándékuk van erre, és akiket elismertek és beiktattak erre a tisztségre.

²Az irországi Limerick Reformed Fellowship (Limericki Református Közösség) a Covenant Protestant Reformed Church missziói területe volt 2004 és 2021 között. A fordító megjegyzése.

feladata egy misszionáriusnak?

A kérdésre nem D. L. Moody, Billy Graham vagy más „tapasztalt misszionárius” bölcsességében keressük a választ. Megvizsgáljuk, hogy mi az előttünk álló bibliai minta különösen is a Cselekedetek könyve alapján. Ez a könyv azért íratott meg, hogy megmutassa, miként gyűjti össze az Úr az ő egyházát főként az apostolok, és különösen is Pál apostol missziói munkája által. A Cselekedetek könyve alapján pedig megkeressük azokat az alapelveket, amelyek mentén ma a missziói munkát végeznünk kell. Ebben a fejezetben kifejtem ezeket a vezérelveket, és megmutatom, miként működnek a Limerick Református Közösségben. Tegyük fel és válaszoljunk meg öt kérdést!

1. Ki végezze a missziói munkát?

Ne siessük el a válaszadást azzal, hogy minden keresztyén misszionárius. Mit tanít Isten Igéje? Mielőtt a Cselekedetek könyvéhez lapoznánk, vizsgáljuk meg a missziói parancsolatot: *„Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, a mit én parancsoltam néktek”* (Mt 28,19–20). *„Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtésnek”* (Mk 16,15).

Sokan azt hiszik, hogy a missziói parancsolat minden egyes hívőnek szól, de ez tévedés. A szövegösszefüggésből világos, hogy az Úr megbízása az apostoloknak, vagyis a *tizenegyek*nek szól (Mt 28,16; Mk 16,14). Sőt a missziói parancsolat három fő tevékenységet foglal magába. Az első: tegyetek embereket tanítványokká. A második: kereszteljétek. A harmadik: tanítsátok azokat, akiket tanítvánnyá tettetek, és megkereszteltetek. Nagy jelentősége van annak, hogy ez a parancs

az igehirdetésre vonatkozik (amely Isten Igéjének hivatalos hirdetése, nem a személyes bizonyágtétel), és a parancsolat a sákramentumok kiszolgáltatását is tartalmazza. Mindez – ahogyan látni fogjuk – egy intézményes egyházat és egyháztagságot von maga után. Ha a missziói parancsolat minden egyes hívőt arra szólít fel, hogy prédikáljon, akkor minden hívőnek keresztelnie is kell. Az Újszövetségben azonban egyértelmű, hogy csak a tisztségviselők kereszteltek. E szabály alól Filep és Anániás látszólagos kivétel (Csel 8,39; 9,18). Filep azonban evangélista volt (21,8), Anániás pedig próféta (9,10–18). Így a missziói parancsolatból arra következtethetünk, hogy miközben minden hívő tanú, nem mindannyian igehirdetők vagy misszionáriusok.

A misszionárius egy olyan ember, akit kiküldtek, nem pedig olyasvalaki, aki kiküldés nélkül indul útnak. A missziói munka – a bizonyágtételtől eltérően – olyan emberek feladata, akiket az a Krisztus küldött, akié minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Krisztus megbízta az intézményes egyházat a missziói parancsolat teljesítésével. Ennek az egyház misszionáriusok kiküldésével tesz eleget, ami által minden keresztyén teljesíti a missziói parancsolatot, azok is, akiket nem küldenek ki, és nem indulnak el.

Ez igaz volt magára Pálra is. Őt közvetlenül Krisztus hívta el, de missziói munkája során szándékosan az antiókhiai helyi gyülekezet felügyelete és gondoskodása alá vetette magát. A Cselekedetek 13,1–4 szerint a Szentlélek Pált és Barnabást választotta, és megparancsolta az antiókhiai egyháznak, hogy kezeiket rájuk vetve küldjék ki őket. Az antiókhiai egyház áldással, imádsággal és támogatással küldte ki Pált és Barnabást. Pál alávetette magát a felügyeletüknek (14,26–28; 18,22–23). Pál tehát nem valamiféle független, szabadúszó, magányos misszionárius volt, aki megvetette az egyházat. Ebből arra kell következtetnünk, hogy Isten a misszionáriusok kiküldésére ma is egyedül az egyházat hatalmazza fel. A missziói testületek, az egyházak közti szervezetek és más intézmények nem

küldenek ki misszionáriusokat, csak az egyház. A Róma 10,15 erre vonatkozóan is igaz: „*Mimódon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek?*”

A ballymenai (Észak-Írország) Covenant Protestant Reformed Church (CPRC) presbitériuma küldött ki, amikor kezeiket rám tették. Így nekik tartozom elszámolással. Ez az egyház támogat, imádkozik értem, tanácsol engem, és nekik számolok be a munkámról. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az egyháztagoknak ebben semmi szerepe nincsen. A missziói munkát a misszionárius *által* végzik. Amikor a misszionárius prédikál, az egyház prédikál. A Limericki Református Közösség tagjainak pedig az a feladata, hogy támogassák a misszionáriust, és másokat is elhívjanak az igehirdetés meghallgatására. Összefoglalóan az egyháztagok feladata az igehirdetés továbbadása életükkel és beszédükkel, a misszionárius feladata pedig az igehirdetés, a tanítás és a keresztesítés.

2. Kik között kezdték az apostolok a missziói munkát?

Talán úgy képzeljük, hogy az apostolok csak úgy ötletszerűen végezték a missziói munkát. Valójában meghatározott módszerük volt, amelyet jól teszünk, ha követünk. Először az igazságban járatos zsidókhoz mentek, vagy azokhoz, akik többet akartak hallani a hirdetett üzenetből. Velük kezdték, de nem álltak meg. Az alapelv ez volt: „*zsidónak először meg görögnek*” (Rm 1,16; vö. Csel 3,26).

Ez a megközelítés Krisztus parancsa a Csel 1,8-ban: „*Hanem veszteket erőt, minnekutána a Szent Lélek eljő reátok: és lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samariában és a földnek mind végső határáig.*” Figyeljük meg, hogy a missziói parancsolathoz hasonlóan ezeket a szavakat is az apostoloknak mondta (2. v.). „*Kezdvétek Jeruzsálemben és Júdeában, ahol a legtöbb zsidó él*” – parancsolta Krisztus.

Pál először mindig a zsinagógába ment (Csel 13,5; 14–16; 14,1; 17,1–3.10.17), vagy oda, ahol a kegyesek Istent imádták (16,13). Ennek jó okai voltak. Itt gyűltek össze azok, akik hittek Istenben. Ezek az emberek várták az eljövendő Messiást. Már ismerték az Írásokat. Pálnak itt könnyebben lehetősége nyílt megszólalni. Természetesebb volt itt kezdeni, mint a nyilvánvaló pogányok között. Sőt az apostolok ott kezdtek prédikálni, ahová meghívták őket, hogy szóljanak (13,7), Ezenfelül Pál nem csak ott hirdette az Igét, ahol egyáltalán nem ismerték az evangéliumot. A munkájához az is hozzá tartozott, hogy megerősítse az egyházakat a hitben (15,36.41; 18,23).

Ez volt a módszerünk Limerickben is, így indult a Limericki Református Közösség története. Nem a zsinagóga zsidóival kezdtük, hanem annak mostani megfelelőjével: olyan érdeklődőkkel, akik valamennyire ismerték a keresztyén-séget és a református hitet.

2004-ben Limerickből néhányan megkeresték Angus Stewartot, a CPRC lelkipásztorát. Rátaláltak a havonta megjelenő *Kegyelmi Szövetségre*,³ elkezdtek hallgatni a CPRC ígéhirdetéseinek felvételeit, és többet akartak tanulni. Ekkoriban Herman Hanko professzor Írországbán volt, és elvállalt közöttük egy előadást. A limericki testvérek azt tették, amit Kornéliusz a Cselekedetek 10,24-ben: „*Kornélius pedig várja vala őket, egybegyűjtvén rokonait és jó barátait.*” Hanko professzor azt tanácsolta Stewart lelkipásztornak, hogy a lehető leghamarabb látogassa meg őket, és derítse fel a területet. Stewart 2004 és 2010 között mintegy hathetente Limerickbe utazott, hogy ott előadásokat tartson.

A fogadtatás – mint mindig – vegyes volt. Némelyek megbotránkoztak a hűség, a hamis tanításoktól elhatárolódó református üzenet hallatán. Mások megmaradtak, vagy éppen csatlakoztak. Lassacskán kialakult egy csoport, akik

---

³A *Kegyelmi Szövetség* (*Covenant Reformed News*) a CPRC havonta megjelenő rövid újságja, amely 2012 óta magyar nyelven is elérhető. A fordító megjegyzése.

Limericki Református Közösségnek nevezték magukat. Azért nem Limericki *Protestáns* Református Közösségnek, mert a protestáns szó Írországból negatív gondolatokat idéz fel az emberekben. Ezek a szentek éveken keresztül házaiknál találkoztak, hogy a CPRC-től kapott kazettákról, később pedig CD-kről és DVD-kről hallgassák az igehirdetéseket. Később béreltek egy termet, és felállították egy vezető testületet annak reményében, hogy egy nap kaphatnak egy misszionáriust. Végül 2010-ben komoly teológiai tanulmányok után a CPRC kiküldött hozzájuk. Most már van közöttük rendszeres igehirdetés, hittanórák, katekézések, bibliaóra, és alkalmi nyilvános előadások.

Összefoglalóan az apostolok gyakorlatát követtük egy segítséget kérő csoport esetében. A Limericki Református Közösségben szolgálók, építém a tagokat, és felkészítem őket, hogy kegyes életükkel és beszédükkel tanúk legyenek. Ez az úgynevezett *macedóniai hívás* alapelve: „*Jer által Macedóniába, és légy segítségül nekünk*” (Csel 16,9–10). Nem ez az egyetlen mód, de forrásaink korlátait és szolgálóink számát tekintve ez a legbölcsebb.

3. Mit használtak leginkább az apostolok a missziói munkájukban?

A válasz nagyon egyszerű: Pál és a többi apostol prédikált. A biblikus misszió szükségszerűen igehirdető misszió. Pál egy olyan világban prédikált, amely nagyon különbözött a miénktől, de sok tekintetben hasonlított. Rengeteg társadalmi egyenlőtlenség volt: rabszolgaság, bűnözés, szegénység, igazságtalanság, szexuális visszaélések, sőt egyfajta abortusz is. Pál nem vett részt a rabszolgaság, az abortusz vagy a prostitúció eltörlését követelő tüntetéseken, nem szervezett ilyeneket, és nem is bátorította erre a keresztyéneket. A bálványáldozati helyek köré

nem plakátolt sértő üzeneteket. Nem fogadott el valamiféle programot a város megújításáért. Igét hirdetett.

Pál nagyon egyszerűen prédikált. Nem voltak harsonák, nem volt színpad, nem volt zenekar, nem voltak színészek, pedig a görögök között népszerű volt a színművészet. Nem a sport, a szórakozás vagy más eszközök által próbálta megnyerni az embereket. Az apostol kinyitotta Isten Igéjét, és hirdette az evangéliumot (1Kor 2,4–5; Gal 3,1–2; 1Thessz 2,9–13). Pál igehirdetése mélyen biblikus volt. A kereszt üzenetét és Krisztus feltámadását hirdette, és az Írások alapján vitatkozott (Csel 13,38–39; 17,2–3.17). Még a csodái is az igehirdetését szolgálták, és másodlagosak voltak ahhoz képest.

A Cselekedetek könyvében az apostolok több igehirdetését is olvashatjuk példaként. Az apostolok nem az evangélikál mozgalomban annyira elterjedt „dióhéj-evangéliumot” hirdették. Nem arról volt szó, hogy „Isten szeret téged, Krisztus meghalt érted. Istennek van egy csodálatos terve az életeddel, Isten üdvözíteni akar téged.” Az apostolok nem arra hívták az embereket, hogy mondják el a bűnösök imádságát, vagy kövessenek négy lelki törvényt.⁴ Pál a többi apostollal együtt Krisztus halálának és feltámadásának evangéliumát hirdette, és mindenkit megtérésre és hitre szólított fel.

Sőt az apostoli igehirdetések nem voltak sekélyesek. Az apostolok Isten teljes tanácsát hirdették (Csel 20,27). Megmagyaráztak a keresztet és a feltámadást mint a próféciaák beteljesedését. Beszéltek a teremtsérről, Isten gondviselő-

---

⁴ Az Üdvahadsereg által megfogalmazott négy lelki törvény:

1. Isten szeret téged, és csodálatos terve van az életeddel.
2. Az ember bűnös és elszakadt Istentől. Ezért nem ismerheti és nem is tapasztalhatja Isten szeretetét és életére vonatkozó tervét.
3. Jézus Krisztus Isten egyetlen megoldása az ember bűnére. Általa megismerheted és tapasztalhatod Isten szeretetét és életre vonatkozó tervét.
4. Személyesen el kell fogadnunk Jézus Krisztust Megváltónknak és Urunknak, akkor ismerhetjük meg és tapasztalhatjuk Isten szeretetét és életünkre vonatkozó tervét.

A fordító megjegyzése.

kormányzói munkájáról és szuverenitásáról. Nem kerültek el szándékosan egyes tanításokat, mint például a predestinációt, és intettek a hitetlenség ellen (13,38–41). Igencsak szembefordultak az akkori kultúrával. Valójában nem is lehet a megfeszített Krisztus evangéliumánál megbotránkoztatóbb üzenet. Ez az evangélium azonban Istennek hatalma Krisztus egyházának üdvösségére (Rm 1,16; 1Kor 1,23–24).

Pál nem is a szegények segítésével töltötte az idejét. Nem érezte magát felelősnek a Római Birodalom társadalmi nehézségeiért. A szegények, akiket segíteni akart, az egyházak szegényei voltak. Számukra adománygyűjtéseket szervezett. Nem nyerhetjük azt a benyomást, hogy a Cselekedetek könyvének keresztyén egyháza elfordult Isten Igéjétől, hogy a szegényeket szolgálja, vagy – ahogyan egy divatos limericki „egyház” hirdeti – a várost szolgálja. Az egyháznak sem ideje, sem ereje nem volt erre. Sokkal fontosabb feladatai voltak. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a keresztyéneknek nem kell segítenie a szegényeken, vagy éppen csak a keresztyén szegényeket kell támogatniuk (bár a diakóniában nekik kell elsőbbségben részesülniük, vö. Gal 6,10). Az viszont következik ezekből, hogy a modern „társadalmi evangélium” üzenete és módszerei nem biblikusak és nem apostoliak.

A Limericki Református Közösségben az Úr napján kétszer prédikálunk, mégpedig mindazt, amit a Biblia tanít: a nehéz, népszerűtlen részeket is. Nem hagyunk ki egyes szakaszokat azért, mert túl nehezek. Semmi sem túl nehéz, ha egyszerűen megmagyarázzák. Nem azért hagytak ott minket, mert valami túl nehéz volt, hanem mert túlságosan is világos és éles volt az üzenet. Vannak fiatalok a gyülekezetben, akik nem gondolják, hogy túl nehéz az igehirdetés. Akik így gondolkoznak, általában csak kifogást keresnek, hogy miért ne figyeljenek Isten Igéjére.

4. Hol hirdették az apostolok az igét a missziói munkájuk során?

Az Újszövetséget olvasva némelyek úgy találják, hogy az apostolok a szabad ég alatt prédikáltak, ezért az egyháznak ki kell lépnie az utcára. Az apostolok azonban általában zsinagógákban, otthonokban vagy bérelt házakban hirdették az Igét, például Tirannus iskolájában (Csel 19,9).

Krisztus és az apostolok a szabad ég alatt is prédikáltak: a mezőkön, a hegyeken, a piacokon vagy Athénban az Areioszpagoszon. Ezek kapcsán azonban meg kell jegyeznünk két dolgot. Először is akkoriban ezek a vita és a beszélgetés természetes helyei voltak. Az emberek azért mentek a piacra, hogy teológiai és filozófiai vitában vegyenek részt. Ma az emberek csak azért mennek a piacra, hogy vásároljanak. Másodszor Krisztus és az apostolok *olyan emberekhez szóltak, akik azért gyűltek össze, hogy őket hallgassák* (Mt 5,1; Lk 8,4; 12,1; Csel 2,6.14; 3:11–12).

Hasonlítsuk ezt össze a modern *utcai igehirdetéssel*. Egyesek kiállnak az utcasarokra, és „predikálnak”. Az ilyen emberek körül nem gyűlik össze nagy tömeg. A legtöbb esetben csak éppen arra járnak, és esetleg elkapnak egy-két szófoszlányt az elhangzottakból. Némelyek bírálják a Limericki Református Közösséget, mert nem végzünk ilyen munkát. Azonban nem sok értéket látok ebben a módszerben. Lehet, hogy valaki nem ért egyet a meglátással, ám nem ítélnének minket el azért, mert nem alkalmazunk egy olyan módszert, amelyet Isten Igéje nem parancsol meg egyértelműen.

Az igehirdetés egy adott bibliai szakasz teológiai gondolatainak kifejtése, amelyet az igehirdető elmagyaráz a gyülekezetnek, és alkalmazza rájuk. Hogyan

mondhat el valaki egy igehirdetést a modern szabadtéri környezetben? Az emberek nem figyelnek, ez nem a beszélgetés, a vita, a hirdetés természetes helye. Hogyan fejtheti ki valaki egy igeszakasz gondolatait ebben a környezetben? Az utcai igehirdető tehát gyakran arra kényszerül, hogy ugyanazt a gondolatot ismételtesse újra meg újra más-más megfogalmazásban. Viszont ha a prédikáció hallgatói a keresztyénség legelemibb gondolatait sem ismerik, a szabadtéri igehirdetés nem fog számukra eleget mondani Krisztusról.

Mások a Cselekedetek 20,20-ra hivatkozva a házról házra való járást javasolják. Ez azonban az egyháztagok meglátogatásáról szól, vagy arról, hogy az egyház otthonokban gyűlt össze. A Biblia nem parancsolja meg, hogy kopogtassunk be minden ajtón, és zavarjunk meg olyan embereket, akiket egyáltalán nem érdekel az egyház. Az egyháztagok által a postaládákba bedobott traktátusok többsége pedig sajnos a kukában végzi.

5. Mi volt az apostolok missziói munkájának a célja?

Az apostolok célja nem pusztán az volt, hogy „üdvözítsék az embereket.” Számukra a prédikáció és a missziói munka célja Isten dicsőítése volt úgy, hogy az ő igazságát hirdették, és a hívőkből és magvukból álló hűséges egyházakat hoztak létre. Az apostolok számára teljesen elképzelhetetlen volt, hogy valakit megtérésre és hitre hívjának, de az egyházhoz való csatlakozásra ne. Akit (házanépével együtt) megkereszteltek, az csatlakozott az egyházhoz (Csel 2,47). Nem volt elég, hogy valaki üdvözítő hitre jutott. Az ilyen embert tanítani kellett. Ez ma, a tanítás 2000 éves kibontakozása során időigényes feladat (Mt 28,20). Ahhoz, hogy valaki ma egy református egyház tagja lehessen, alaposan meg kell ismernie a hit tantételeit, a református hitvallásokat és a keresztyén életmódot.

A kortárs evangélizáció nehézsége, hogy tudatlan, így gyenge keresztyéneket nevel. Valójában egyenesen bátorít a tudatlanságra. Minél többet tud egy keresztyén, annál nagyobb fenyegetést jelent az egyházi hatóságokra. A tanítás éppen ezért a lehető legsekélyebb és legáltalánosabb. Az is baj, hogy az evangélikál egyházakban sok olyan vezető van, akinek nincs teológiai képzése. Írásértelmezési és -magyarázati képességeik korlátozottak. Az eredmény, hogy a keresztyén csecsemők állandóan csak felvizezett tejet isznak (Zsid 5,11–14).

A tudatlanság ártalmas az egyház számára (Hós 4,6). Helyénvaló tanítás nélkül a lelki növekedés megakad. Főként a fiatalok többnyire eltávoznak, mert amikor az egyház már nem képes a szórakoztatásra – és ebben a világgal nem veheti fel a versenyt –, akkor máshol fogják megtalálni a helyüket. Ezért a Limeicki Református Közösségben tagjaink és más érdeklődők számára kátéórákat tartunk, amelyek során bibliai történeteket és tanításokat tanítunk.

Kitekintés és ötletek a jövőre vonatkozóan

Az úrnapi istentisztelet, a bibliaórák és a kátéórák mellett (amelyekre másokat is hívunk) megpróbáljuk elérni a környéken élőket. A missziói munka nehézsége az új kapcsolatok kialakítása és megtartása. Itt egy figyelmeztetéssel kell élnünk. A missziói munka nem számháború. A Jeruzsálemben megtért ezrektől (Csel 2,41; 4,4) eltekintve nem tudhatjuk, milyen nagy egyházakat hoztak létre az apostolok. Vajon Korinthusban, Efézusban vagy Thesszalonikában több ezres tagszámú „megagyülekezetek” voltak? Nem tudjuk, de nem igazán hinném.

Vannak nyilvános előadásaink. Miközben ezek jók, a probléma, hogy nincs túl sok érdeklődő. Ugyanez más egyházakra is igaz. Azt tapasztalom, hogy az előadásokon a hallgatóság nagy része saját református tagjaink közül kerül ki, és

nagyon kevés külső ember jön el. Ez nem kritika, viszont meg kell fontolnunk. Ha az előadásaink célja saját embereink építése és felkészítése arra, hogy *mindig készek legyenek megfelelni* (1Pt 3,15), akkor bizonyosan értékesek. Sok kiváló előadásnak elkészült a leirata, és ezek az interneten továbbra is bizonyágtételül szolgálnak. Többen hallgatják meg előadásainkat utólag, mint a helyszínen. Ezek jó eszközök az emberek bátorítására, hogy eljöjjenek. A reklám drága. A beszéd, a személyes hívogatás jobb, és ehhez a tagok imádsága és kitartása szükséges. Ha az előadásokra mindenki elhozna egy külső embert, az események értéke igencsak növekedne.

Egy másik bizonyágtétel a honlapunk. Ha lehet, minden modern egyháznak és közösségnek létre kell hoznia egy jó, világos, informatív, vonzó internetes oldalt. Ide feltöltjük az igehirdetéseink hang- és videofelvételeit. Bátorítom az olvasót, hogy látogasson el honlapunkra (www.limerickreformed.com), ahol elolvashatóak vagy meghallgathatóak igehirdetéseink, kátéóráink vázlata, a *Dordrechti Kánonokról* szóló sorozatunk, blogbejegyzéseink és tanulmányaink. Istentiszteleteinket élőben közvetítjük, és minden héten vannak hallgatóink. A honlap azért fontos, mert az emberek gyakran megnézik, mielőtt személyesen is elmerészkednének meglátogatni az egyházat.

Az is a feladatunk, hogy egyszerűbb anyagokat készítsünk a hitetlenek számára. A Limericki Református Közösségnek kiváló írásai vannak, de szerény véleményem szerint nem mind megfelelőek arra, hogy a hitetleneknek hirdessük vele az evangéliumot. A legtöbb túl nehéz, mert a keresztyénség olyan alapvető ismeretét feltételezi, amely hanyatló korunk legtöbb emberében nincs meg. Hajlamosak vagyunk alulbecsülni az emberek ijesztő bibliai tudatlanságát. A legkönnyebb kiadványunk Steven Houck lelkipásztor két írása: *Az igaz Isten ismerete*, és *Jehova, a Megváltó*, valamint néhány evangélizáló traktátus. Így keményen kell dolgoznunk saját írásaink vagy rövid traktátusaink elkészítésében.

Az evangélium rövid bemutatására van szükségünk, amely nem a közhelyessé vált „négy lelki törvényt” tartalmazza, ám nem olyan mély, hogy az emberek ne értsék meg, és nem olyan hosszú, hogy eldobják. Ezenfelül – ami még nehezebb – meg kell találnunk annak a módját, hogy ezeket az anyagokat eljuttassuk a hitetlenekhez.

Milyen kihívásokkal és nehézségekkel találkoztunk?

Az első az előítélet, főleg a városban lévő evangélikál csoportok részéről. A római katolikusokat gyakorlatilag nem érdekli, hogy jelen vagyunk a városban. Az evangélikálok azt hiszik, hogy szűklátókörűek, elvakultak, türelmetlenek és megosztóak vagyunk. Szembefordulnak a hitvallásainkkal, az *Egység három formulájával* (a *Heidelbergi Káté*, a *Belga Hitvallás* és a *Dordrehti Kánonok*). Rosszindulatúan így beszélnek róluk: ezek csak emberek írásai, vagy „az a rózsaszín füzetke”⁵ Azt gondolják, hogy nem vagyunk lelkiek, istentiszteletünk halott, és nem evangélizálunk. Ezeket a gátakat csak Isten kegyelme rombolhatja le, mégpedig tanítás által, vagy ha találkozunk az ilyen emberekkel, és megmutatjuk nekik, hogy félretájékoztatták őket.

A második az Úr napjának megszentelése, amely Írországbán gyakorlatilag ismeretlen az evangélikálok számára. A legtöbb egyházban csak egyetlen istentisztelet van. Az egyház tagjai vasárnap sokszor dolgoznak vagy szórakoznak. Az ő szemükben törvényeskedőek vagyunk, és van olyan tagunk, akit a negyedik parancsolathoz való ragaszkodásunk miatt veszítettünk el. Ez a küzdelem nem csak Írországra jellemző, más misszionáriusok is hasonló nehézségeket tapasztalnak.

A harmadik az erőforrások hiánya. Nem a pénzre, hanem az emberekre

---

⁵ A CPRC ezt a három hitvallást egy rózsaszín borítójú füzetben adta ki. A fordító megjegyzése.

gondolok. Egy fiatal családokból álló kis csapatnak nem sok lehetősége van keresztyén irodalmat terjeszteni, szabadban vagy házról házra járva igét hirdetni és más feladatokat elvégezni. Ezt nem panaszként mondom, de realisan kell látnunk, mit végezhetünk el a meglévő létszámunkkal.

A negyedik, hogy kevesebb lehetőségünk van más környéken szolgálókkal szemben. Kevés olyan esemény van, ahol felállíthatnánk egy sátrat. A lelkipásztort nem hívják meg, hogy egyházakban vagy iskolákban beszéljen. A helyi rádióknak nincsenek vallásos adásai, és nincs lehetőség írni a helyi újságba. Ez változhat, ha jobban megerősödünk a városban, és keressük az ilyen alkalmakat.

Azonban nem esünk kétségbe. Limericki éveim inkább nagyon is bátorítóak voltak. Van egy kiváló, lelkes mag, amely bármely lelkipásztornak nagy örömet jelentene. Vannak csalódásaink, de erre minden missziói munkában számítani kell. Ha azt hinném, hogy a feladatom Limerick városát megnyerni Krisztusnak, akkor kétségbeesnék. De nem ez a feladatom. A Limericki Református Közösséggel együtt az a megbízatásunk, hogy hűségesek maradjunk, bölcsen használjuk erőforrásainkat, és könyörögjünk Isten áldásáért. A miénk az elsődleges kegyelmi eszköz, az evangélium hirdetése. A miénk a keresztség sákramentuma. A CPRC, az amerikai Protestáns Református Egyházak és a világ más egyházai támogatnak. Krisztus gyűjti az ő egyházát, és neki tetszett, hogy eszközként használjon minket is ebben.